

"זה כאילו שבאו לטפל בתאונת דרכים, הוציאו מהרכב את מי שחי, והותירו את ההרוגים על הכביש" הורי החללים החטופים מבטאים את כאבם הקשה מנשוא ומבקשים שלא ישכחו אותם

אחוות ה'צחקים'

בין נשיא לשופט: העימות על התואר הסתיים בהודעת תודה שאומרת הכול

המחלוקת על התואר במרכז פתיחת מושב החורף. השופט יצחק עמית

העימות בין ראש הממשלה נתניהו לחלק מחברי סיעתו סביב תוארו של יצחק עמית - "נשיא" או "שופט בית המשפט העליון" בלט במיוחד בישיבת הפתיחה של מושב החורף בכנסת.

הכול החל כבר במילות הפתיחה של יו"ר הכנסת אוחנה, שנמנע מלהשתמש בתואר "נשיא בית המשפט העליון" כש-קרא בשמו של עמית. הדבר עורר תרעומת חריפה בספסלי האופוזיציה, שחבריה החלו לצעוק בקול: "נשיא! נשיא!". לאחר אוחנה, שנראה היה כי ציפה לתגובה, עמד על שלו. לאחר כדקה של קריאות והפרעות, החל להוציא את המפריעים בזה אחר זה, רובם מסיעת "יש עתיד".

עמית, שישב ביציע הכבוד, עקב אחר הנעשה וחיך לעצמו בחיך מהול ביהירות (שמא שאננות) כאילו, לא הוא עומד במוקד המחלוקת. מרחוק היה נראה שהוא פולט משפט, שנראה קליל אך מתנשא. קוראי שפתיים טענו כי לחש לעצמו: "נו באמת".

תזכורת קצרה: כידוע, מינויו של עמית נעשה בידי הוועדה לבחירת שופטים, ללא נוכחותו של שר המשפטים ובחריגה בוטה מהנהוג תוך התעלמות מקונצנזוס פוליטי. השר יריב לויץ הבהיר: "אין מדובר בבחירה חוקית, ולכן איני מכיר בו כנשיא". הדברים קיבלו משנה תוקף כאשר חברי הקואליציה החרימו את טקס המינוי שנערך בבית נשיא המדינה, אירוע שביטא את עמדתם הברורה.

המתח גלש גם לאירוע החגיגי שנערך בכנסת בערב שמחת תורה, אז נשיא בית המשפט העליון לא הוזמן לנאום ההיסטורי של הנשיא טראמפ. יו"ר הכנסת הסביר: "מי שרומם את הכנסת, לא יכובד בה".

נשיא המדינה הרצוג, שהיה נתון לביקורת השמאל עקב אי מחאתו על כך, החליט הפעם לשבור את הכלים ולהגיב. מיד לאחר דברי אוחנה, עטה על פניו ארשת כעושה ועצב-נית, וסיפר כי החליט להשליך את הנאום שהכין מראש לרגל האירוע. תחת זאת הקדיש את דבריו לנויפה פומבית "בלב שותת דם" על הפגיעה בכבודו של "נשיא בית המשפט העליון".

דבריו של הרצוג התקבלו במחאות כפיים נלהבות מהאופוזיציה, והוא, בניסיון למראית עין של ריחוק, מלמל: "אני לא צריך את זה", אם כי מהצד זה נראה בעיקר כהפצרה שימשיכו ("די תמשיכו"). הרצוג, איש נעים הליכות והגון במהותו, מגלה שוב ושוב קו פוליטי ברור. הוא דורש "כבוד הדדי", אך את הביקורת שומר ברובה כלפי הימין. בכך הוא מרצה את המחנה הפוליטי בו הוא נטוע.

יצחק עמית, אהב כצפוי את הנאום של הרצוג, ושיגר לו הודעת תודה לאחר הישיבה במליאה: "אמרת דברים יפים

הפעולה בין הצדדים. זה פועל כך: מקבלי ההחלטות טרא-מפ ונתניהו. האסטרטגים: דרמר ורוביו. המוציאים לפועל: קושנר וויטקוף. לכול אלה נוסף עתה סגן הנשיא ואנס, שצ-פוי להתמודד לאחר טראמפ על הנשיאות מטעם המפלגה הרפובליקנית, שהגיע לראות מקרוב כיצד הדברים עובדים. לואנס היה חשוב לומר כי "למדינת ישראל יש זכות וטו על הרכב הגופים שיכנסו לרצועה". בכך הגיב על התנגדותה של ישראל לכניסתה של טורקיה לרצועה. לסיכום, אפשר לומר בזהירות: גם כשיש חוסר תיאום בין ישראל לארה"ב, הוא נעשה בתיאום.

הצוררים והמעצרים

ללא פתרון שיסדיר את מעמדם של לומדי התורה, אין שום סיכוי להמשך כהונת הממשלה

לכולם ברור שהשנה הפוליטית שבפתח עומדת להיות סוערת במיוחד, אולי הסוערת ביותר זה שנים. כל אירוע, חיובי או שלילי, יהפוך מיד לקרב פוליטי. את הקדימון קיבלנו השבוע עם פתיחת מושב החורף של הכנסת. ישיבה שאמורה הייתה להיות חגיגית וממלכתית, הפכה תוך רגע לקרב בוץ פוליטי.

נתניהו, שחגג השבוע את יום הולדתו ה-76, לא זכה לשום מתנה פוליטית, לא מחבריו לקואליציה, ובוודאי שלא מהאופוזיציה. אם בשבוע שעבר הוא עוד נהנה מקופה פו-ליטית נאה בדמות סקרים מחמיאים לאחר השבת החטופים וביקור טראמפ, הרי שהשבוע הסתיים עבורו בציון נמוך בהרבה.

זה התחיל עם ביקורת פנימית נוקבת על נאומו בכנסת בעניין יצחק עמית (הרחבה בהמשך), ונמשך בהדחתו של צחי הנגבי, מהלך שחשף את הכוורת המתרוקנת של נתניהו. אקורד הסיום היה בהעברת שני חוקי הריבונות, דווקא בניגוד לעמדתו של ראש הממשלה, ובזמן ביקור סגן הנשיא ואנס בישראל. אמנם מדובר בקריאה טרומית בלבד, אך מבחינה תדמיתית, המהלך הביך את נתניהו. במיוחד כשמפלגת "יש עתיד" מהשמאל תמכה בו, רק כדי להביך את הממשלה, גם במחיר פגיעה ביחסים עם ארה"ב ועם מדינות ערב. מעניין מה יגידו על כך בוחריה (מתי המעט שעוד נותרו לה).

בסיום הישיבה נשאל נתניהו על ידי הכתבים שהקיפו אותו במסדרונות הכנסת, על מועד הבחירות. הוא לא היסס: "נפעל לקיים את הבחירות במועדן, ונעביר את התקציב ואת חוק הגיוס". אלא שמלאכתו תהיה קשה, בעיקר באשמתו עקב הדחינות סביב הסדרת מעמד לומדי התורה.

לאחר גל המעצרים השבוע, שיגר זה"כ הרב משה גפני מסר חריף ללשכת ראה"מ: "שלא תתפלאו אם הקואליציה תיפול. מוטב שתכנסו לתמונה מהר". בהודעת דגל התורה נאמר כי השתוללות גל המעצרים של בני הישיבות, שמת-קיים בגיבויו היועמ"שית, נועד לטרפד את החוק להסדרת מעמדם.

המניע ברור: בהרב מיארה מבקשת לבלום את חוק רוטמן לפיצול סמכויות היועמ"ש שיעלה בשבוע הבא בכנסת. לפיכך היא לוחצת להגביר את המעצרים של בני הישיבות ובכך להחריף את היחסים המתוחים ממילא בין הנציגים החרדים לממשלה. באופן זה היא משוכנעת שהם לא יצביעו בעד החוק בשבוע הבא. המעצרים הליליים נועדו אפוא "לתחוק" את החרם החרדי בכנסת.

הדברים הללו לא פוטרים כמובן את נתניהו, להיכנס מיד לעובי הקורה ולתת מענה לבעיה שהוא יצר אותה עם עיכוב החוק. אם לא יעשה זאת, אין שום סיכוי לממשלה להשלים את כהונתה.

החסות והכסות

רכבת אווירית: האמריקנים נוהרים, בשמאל מרירים ובסביבת נתניהו מריעים

"מדינת חסות" או "חסות מדינית". הבכירים האמריקאים במתקן בקרית גת

השבוע המדיני התנהל תחת צמד המילים "מדינת חסות", בעקבות "הרכבת האווירית המדינית" שממשיכה להגיע לישראל ללא הפסקה. בזה אחר זה נוחתים כאן בכירי הממשל האמריקני, כדי לוודא מקרוב את יישום הפסקת האש בעזה. זה החל בביקורו של הנשיא טראמפ בשבוע שעבר, ונמשך השבוע עם השליחים וייטקוף וקושנר, סגן הנשיא ג'יי די ואנס, ואתמול מזכיר המדינה מרקו רוביו.

"לא היה מעולם שיתוף פעולה כה הדוק עם ארה"ב", מתפארים בלשכת נתניהו, כשהם מציינים גם את הקמת המתקן האמריקאי בקריית גת ואת המוטיבציה של וושינגטון לסייע באכיפת הפסקת האש. באופוזיציה, לעומת זאת, מגחכים במרירות: "הפכנו למדינת חסות של ארצות הברית. כל יום מגיע לכאן ביבי-סיטר אחר" (בחיריק, כמובן).

האמת, כמו תמיד, מצויה אי שם באמצע: האמריקאים עושים הכול לשמר את ההסכם, ולכן דרשו (ויש שיאמרו - כפו) על מדינת ישראל להגיב במידתיות להפרת הפסקת האש בתחילת השבוע, לאחר שחמאס הרג שני חיילים. סביר להניח שללא הדרישה הזו, התגובה הייתה חריפה בהרבה, גם אם נתניהו הצהיר בכנסת כי מדינת ישראל פעלה "בעוצמה". בפועל, לאחר התקיפה, מדינת ישראל מיהרה להודיע על חזרה מלאה להסכם.

"הנה ההוכחה שהפכנו למדינת חסות", חגגו בשמאל, עם מוסר כפול אופייני. נקל לתאר שאם ישראל הייתה מגיבה בעוצמה רבה וההסכם היה קורס, הם היו טוענים, כי מי שהרס את הפסקת האש זו ישראל. יתירה מכך: לאורך כל השנתיים שלאחר הטבח, דרשו אנשי המחאה, האופוזיציה והתקשורת מנתניהו, להקשיב לאמריקאים ולבצע את מה שהם מבקשים: הפסקת לחימה וביצוע עסקה. "נתניהו מחרב את היחסים עם ארה"ב", צרח לפיד על דוכן הכנסת וצרחו גם מפגיני כיכר החטופים. והנה עתה כאשר יש שיתוף פעולה הדוק ומלא עם הממשל, ובכיריו מגיעים לכאן בזה אחר זה, טוענים בשמאל בצביעות אין קץ ובכסות פוליטית, כי "מדינת ישראל הפכה למדינת חסות". אין דבר שהם לא יעשו כדי לעוות את המציאות על פי סדר יומם הפוליטי.

את אותו תרגיל עשו גם השבוע, עם פיטוריו של צחי הנגבי (הרחבה לקמן). האיש שבמשך חודשים הותקף על ידם כבלתי מקצועי, חסר סמכויות, ו"מה זה בכלל המל"ל", הפך בין לילה לגיבור השמאל החדש. עוד רגע קט והיו מארגנים לו "ליל הנגבי", בדומה ל"ליל גלנט".

כך או כך, גם בכירי הממשל וגם נתניהו, דחו את הט-ענות על "מדינת החסות" וציינו את התיאום המלא ושיתוף

"מי שיצביע לליברמן יקבל שוב הרבה דיבורים ואפס מעשים" בני גנץ במענה לליברמן, שהצהיר כי "הצבעה לגנץ, פירושה הצבעה לנתניהו". לדברי גנץ, "ליברמן לא השפיע בפסיק על המדיניות בישראל בעשור האחרון"

את שורש המאבק כולו. בסופו של דבר, מה שמניע את קדמון ואת המחנה שהיא מייצגת, הוא אותו חטא קדמון: השנאה לנתניהו. שנאה שאינה מתחשבת בעובדות, בזמנים, או בהיגיון. שנאה שמכתיבה לא רק עמדות אלא גם שמות.

הציבור יחליט

המאבק על המילה שמגלמת את זיכרון המלחמה, מתגלגל עד מצבות הנופלים הי"ד

מבט לאחור מגלה כי בנימין נתניהו שוקד כבר זמן רב על מיתוג המלחמה כ"מלחמת התקומה". בנאומיו הוא חוזר על כך שוב ושוב. בדברי ההסבר להצעת ההחלטה בממשלה נכתב כי "חרבות ברזל" היה שם זמני בלבד, וכי בשל התפתחות המלחמה לשבע חזיתות, "ובהיותה של מלחמה זו אבן דרך בתקומת מדינת ישראל" יוחלף השם.

השמאל, כאמור, מתנגד למהלך ממניעו שפורטו לעיל. אך גם מתוך הממשלה נשמעו קולות הסתייגות, בהם של השרה אורית סטרוק והשר עמיחי שיקלי, שהעלו טיעונים ענייניים. שיקלי טען כי "תקומה" הוא מונח המזוהה עם תקומת העם היהודי לאחר השואה. סטרוק ציינה כי אין זה ראוי לקרוא למלחמה בשם רשמי לפני שהמערכה הסתיימה בפועל.

לשינוי השם יש גם משמעות מעשית: מדובר בהחלפת לוחות השיש שעל קברי חללי המלחמה בבתי העלמין ברבי חבי הארץ. הדבר גרר תגובה תקשורתית מהירה, במסגרתה גויסו משפחות שכולות המזוהות פוליטית עם השמאל ועם מתנגדי הממשלה, שיצאו נגד ההחלטה. המשפחות הללו הדגישו כי לא יסכימו שייכתב על מצבות יקיריהן שם של מלחמה שנראה בעיניהן כהסתרה של המוות.

"אל תעזו להעלות בדעתכם שתורשו לגעת בקבר בנינו... אתם לא תורשו להתקרב לקבר שלו. על המצבה שלו לא תכתב סיסמת בחירות ולא תעמולה שחצנית של ממשלה רעת לב", כתב השר לשעבר יזהר שי, אביו של החלל ירון שי הי"ד, שנהרג בקרבות סירת נח"ל באזור כרם שלום.

לעומתו, התבטא דדי שמחי, אביו של לוחם סירת הצנחנים גיא שמחי הי"ד, שנהרג בקרב על קיבוץ רעים, כי מחד גיסא, אין הוא סבור שהשם "מלחמת התקומה" הוא המתאים, אולם הוא מקבל בהבנה את קביעת שם רשמי שיופיע על המצבה, טוב יותר בעיניו מהנוסח הכללי והעמום "נפל בקרב".

כך או כך, קשה לראות כיצד "מלחמת התקומה" תחליף בתודעה הציבורית את השם שכבר התקבע - "מלחמת השבעה באוקטובר". גם בעבר ניסו לשנות שמות רטרואקטיבית, אך לשווא. ממשלת ישראל ניסתה להעניק שם אחר ל"מלחמת ששת הימים", אך הציבור כבר הכריע. דוד בן-גוריון קרא למלחמת תש"ח "מלחמת הקוממיות", אך הציבור הכללי דבק ב"מלחמת השחרור".

ולמרות הכול, לאחר החלטת הממשלה ייכנס השם "מלחמת התקומה" לכל המסמכים הרשמיים, לתוכניות הלימוד ולמערכת החינוך. עם הזמן, שם המלחמה יתפוך, כמו מונחים אחרים, למבחן פוליטי סמוי: מי שיאמר "מלחמת התקומה" יזוהה עם הימין. מי שיתעקש על "מלחמת השבעה באוקטובר" יזוהה עם השמאל, בדיוק כפי שקרה בעבר עם "הגירוש" מול "ההתנתקות".

והיו מי שהציעו לקרוא למלחמה הזו "מלחמת שמחת תורה", משום שהיא החלה בשמחת תורה תשפ"ד והסתיימה לכאורה שעה קלה לפני שמחת תורה תשפ"ו עם הגעת החטופים החיים. הציבור יחליט והזיכרון הלאומי יכריע.

הוא זורק את נאמניו שלחמו עברו באש ובמים לפח האשפה, והופך אותם לשוליים קיצוניים שאינם מכירים במציאות. את כל זה הוא עושה בשידור חי לעיני כל, כדי להפוך לממלכתי (דבר שאולי יסייע לו בדיונים השקטים לקבלת חנינה מהרצוג).

כך בדיוק נהג עם גם עם המפלגות החרדיות, שהלכו עמו לאורך כל הדרך, אך הוא לא קידם בהתאם את החוק להסדרת מעמדם של בני הישיבות. כך עשה גם בעבר הרחוק עם הורדת קצבאות הילדים, שדרורה אלפי משפחות חרדיות תחת קו העוני.

ובחזרה לכנסת: מי שסיים את הדיון היה יו"ר האופוזיציה יאיר לפיד שבחר לשאת נאום ילדותי כאשר סנט באוהנה וכינה אותו "יו"ר חצי הכנסת". חסר היה רק להזמין את יצחק עמית לשאת נאום, הפעם לא כנשיא אלא כיו"ר בפועל של מפלגת בג"ץ.

תקומה ומגמה

מה עומד מאחורי "הזעזוע הקולקטיבי" של מתנגדי הממשלה לשינוי שם המלחמה?

החלטת הממשלה לשנות את שם המלחמה מהשם שהתקבע בציבור: "מלחמת שבעה באוקטובר" לשם הרשמי "מלחמת התקומה", עוררה "זעזוע קולקטיבי" בקרב מתנגדי הממשלה. "נתניהו מבקש להשכיח את הטבח", טוענים שם, ונצמדים בתוקף לתאריך (האזרחי), כדי להזכיר שוב ושוב את אותו יום נורא.

מבחינתם, השם "מלחמת התקומה" מסמל את ההצלחה, בס"ד, שהושגה לאחר הטבח והם אינם רוצים שזה יהיה הזיכרון ההיסטורי. "נתניהו מנסה לקבע בדעת הקהל את ההצלחה. אנו נזכיר לו לעד את מה שקרה במשמרת שלו", הם מסבירים.

כשמביטים לאחור, אפשר להבין היטב את מקור הרתיחה שלהם ואת המניע להתנגדותם: השמאל התקשורתי הוא מומחה ותיק בהנדסת תודעה דרך שינוי שמות, ולכן ברור לו מה עושה כאן הממשלה. והוא חושש.

דוגמאות לא חסר: גירוש תושבי גוש קטיף כונה "ההתנתקות", שם נקי ומצוחצח לאירוע אליים ומטלטל. "מלחמת שלום הגליל" הפכה ל"מלחמת לבנון". הרפורמה המשפטית נקראת בפיהם "ההפיכה המשפטית", והחוק להסדרת מעמדם של לומדי התורה, שקרוי בפי מנסחיו "חוק הגיוס", כונה על ידם "חוק ההשתמטות" - מילה שלילית לכל הדעות, שמטרתה אחת: להסית את דעת הקהל.

בצורה מגמתית זו, מנסה השמאל לקבוע מה ייחשב מוסרי, מה יזכה לגיטימיות ומה ייזכר לדורות. לכן הם מתנגדים בתוקף לשם "מלחמת התקומה". שינוי שמות, מותר להם ורק להם.

בהקשר זה צריך לומר, שאין מדובר רק במאבק לשוני אלא על שליטה בנרטיב. "מלחמת התקומה" מסמלת עבור הציבור את מה שקרה אחרי השבר: חיסול נסראללה, חיסול סינואר, השמדת תשתיות חמאס, תקיפת מתקני הגרעין באיראן, חזרת החטופים, ושיקום תחושת הריבונות הישראלית. את כל זה הם אינם רוצים לזכור.

העיתונאית סימה קדמון, הידועה בעמדותיה הקבועות נגד נתניהו וממשלתו, ונמנית עם הקולות הבולטים של מחנה הרלב"ב, כתבה השבוע כי "אפשר היה למצוא שמות הרבה יותר טובים למלחמה הזאת". לדבריה, ככל השמות המוצעים מתחרזים עם "לון" - חידלון, כישלון, מחדלון, כיליון, אבדון וריקבון.

יפה כתוב, אך שווה להשיב לה באותו מטבע: אם כבר מתעקשים להזכיר שמות, הרי ששם משפחתה מגלם היטב

והשובים על הרשות השופטת". אחרות שני היצחקים - הרצוג ועמית נחשפה לעיני כל. והיו מי שכתבו בציניות כי "אחרי הכול לא צריך נשיא לביהמ"ש עליון. יש להם כבר את הרצוג".

כאן בדיוק הגיע תורו של ראש הממשלה נתניהו לעשות סדר בדברים - בקטע הבא.

ממלכתיות מעורפלת

עימות עם עמית: נתניהו בחר בדרך האמצע ועורר את כעס חבריו לסיעה

שר המשפטים נאבק, וראש הממשלה הפך אותו לאבק. נתניהו ולוין

כולם ציפו שנתניהו יתייצב לצד יו"ר הכנסת, שר המשפטים ושאר חברי סיעתו ויגבה אותם, כאשר ימנע גם הוא מלכנות את עמית בתואר "נשיא בית המשפט העליון". אבל נתניהו כדרכו התפתל בממלכתיות מעורפלת ומיותרת: "יצחק עמית הוא נשיא, זו עובדה". מיד לאחר מכן ניסה להתנות את דבריו בכך שהשמאל גם הוא יכיר בו כראש ממשלה, בשרי הממשלה וביו"ר הכנסת, אבל זה כבר נשמע מאולץ ומסורבל.

מי שכעס על כך במיוחד היה השר לוי, שעל פי הדיווחים נזף מאוחר יותר בנתניהו: "עמית הוא לא נשיא בית המשפט העליון. זה לא בסדר שהכרת בו". היו שניסו לומר כי דבריו היו חמורים אף יותר: "אם עמית הוא נשיא וזו 'עובדה', אז שהוא יקים את ועדת החקירה הממלכתית" (לוי מכהיש שאמר זאת).

לאחר האירוע ניסו פרשנים פוליטיים להסביר שאולי בכלל מדובר במהלך מתואם ובקמפיין פוליטי מתוכנן: אוהנה וחבריו יוצאים נגד עמית ואילו נתניהו מנסה להיות הדמות המאחדת. כראייה, צוינה העובדה שמאז הסתיימה המלחמה, נושא נתניהו כבר נאום שלישי בו הוא מדבר על האחדות הפנימית הנדרשת.

אלא שבבחינה מעמיקה מתגלה שנתניהו אינו מעוניין להעמיד את הסוגיה על סדר היום הפוליטי שלו. בקמפיין המתוכנן שלו יופיעו בראש: חיסול נסראללה וסינואר, המלחמה מול איראן, מבצעי הביפרים והפלת המשטר הסורי. אין רצון אמיתי לעימות מחודש עם מערכת המשפט, כיוון שהדבר עלול להרחיק בוחרים ימניים רבים, שמבקשים להיות עמו, אך לא רוצים שוב סכסוכים חוקתיים.

הכעס על נתניהו בתוך סיעתו היה אפוא אותנטי. דווקא בפתחת מושב סוער, כשמדובר בשאלה עקרונית על סמכות, על ריבונות הכנסת ועל הזהות החוקתית של המדינה, בחר ראש הממשלה שלא להתייצב לצד תומכיו, אלא לחפש שוב את דרך הביניים.

אין מנוס אלא לציין שיריב לוי, אוהנה, גוטליב ושאר חברי הסיעה, חשים על בשרם את מה שעבר על אנשים רבים מנתניהו: משתמשים בהם כאשר צריכים אותם, ולאחר מכן הם נזרקים ככלי אין חפץ. ברגע פוליטי שמשתלם לנתניהו,

"אם תחזור שוב על הכינוי 'יו"ר' חצי הכנסת', אוריד אותך מהדוכן' יו"ר הכנסת כועס מאד על הכינוי החדש שהצמיד לו יו"ר האופוזיציה, בהמתנה לעימות הבא בין השניים וליישום האיום

למראית עין, הכול נעשה באיפוק. נתניהו קרא לו לשיחה, הודיע לו על ההדחה, הנגבי נפרד בשקט מעובדי הלשכה, ושלח הודעה רשמית לעיתונות בה הדגיש את השיח הענייני והמקצועי מול ראש הממשלה. אך מאחורי הקלעים, הדברים פחות מעודנים: הדלפות על חוסר שביעות רצון מצד משפחת נתניהו, לחצים מהסביבה שיפרוש מרצון, וכאשר לא עשה זאת, ההחלטה התקבלה עבורו. שורה תחתונה: צחי הנגבי, איש הליכוד מזה שלושה עשורים, שעמד לצד נתניהו ברגעים דרמטיים, נפרד מתפקידו בשקט. בשלב זה הוא ממלא פיו מים, אך ייתכן שבעתיד, יחשוף את מה שראה וארע מאחורי הקלעים של הכישלון הגדול, שהוא אישית מודה שהיה שותף לו.

הכוורת מתפוררת

**ללא עובדים קבועים ובלי חברים
קרובים: לשכת נתניהו הפכה
לתחנת רכבת וזירת נדידה**

הדחתו של צחי הנגבי, האיש שהיה מקורב מאוד לנתניהו, חושפת סוד נוסף הידוע לרבים: קשה עד בלתי אפשרי להחזיק מעמד בעבודה עם נתניהו. אין וולו אדם אחד שהצליח להישאר לצדו לאורך שנים, לא בעבודה, ולא כחבר. כל מי שהיה קרוב אליו פרש, הודח, התפטר או קודם לתפקיד מרוחק. זהו נתון שמלמד רבות על נתניהו עצמו: הוא לא מצליח לבנות סביבו צוות איכותי ויציב שצועד איתו דרך ארוכה. להיפך, לא מעט ממי שעזבו הפכו ליריביו הגדולים (ע"ע ליברמן, בנט), ואחרים שהיו בני בריתו הקרובים ביותר (שי בזק, אביב בושנינסקי, צביקה האזור) הפכו למבקריו הקבועים. יש גם כאלה שכבר הפכו לעדי מדינה, אבל זה כבר סיפור אחר.

אז מה מתרחש באמת מאחורי הקלעים בלשכה: מסתבר שהכוורת של נתניהו התרוקנה כמעט לחלוטין מאנשים איכותיים וחיוניים לתפקודה התקין של הלשכה. במציאות הפוליטית הנוכחית אין עוד "כוורת נתניהו". יש רק נתניהו. כל השאר כאמור הוחלפו, פרשו, הוזזו, קודמו או הודחו.

הרשימה ארוכה: ראש הסגל לשעבר, צחי ברורמן, נשלח ללונדון. מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי שלי שוגר לאבו דאבי. הדובר, עומר דוסטרי, הועזב, מושיק אביבי, ראש מערך ההסברה, עזב לפני שנה וחצי, יונתן אוריך מוחר רם. וכעת, גם רון דרמר, מהאישים הקרובים ביותר לנתניהו, מי שכונה "שר החוץ לענייני ארה"ב", עוזב בחודש הקרוב את תפקידו.

עזיבת דרמר היא אבידה של ממש. הוא היה האיש שידע לרכז, לתווך ולהביא את נתניהו. את מקומו יתפסו לא פחות משלושה: שגריר ישראל בווישינגטון יחיאל לייטר, יטפל בקשר הביטחוני עם ארה"ב, שר החוץ סער יטפל בקשר האזרחי, וראש המל"ל הבא, שטרם מונה, יידרש להשלים את הפערים. שלושה אנשים כדי להחליף אחד. ואף אחד מהם הוא לא דרמר.

כך הופכת לשכת ראש הממשלה לזירת נדידה. אם בעבר היא הייתה חממה לדין אסטרטגי. היום מדובר בתחנת רכבת לאנשי סוד לשעבר.

נקודה מעניינת נוספת: כל מי שהיה אחראי במידה כזו או אחרת לכישלון הנורא של הטבח (מדיני וצבאי) הלך הביתה: הרצי הלוי, יואב גלנט, רונן בר, אהרון חליוה, ירון פינקלמן, ועכשיו גם הנגבי. היחיד שנשאר הוא נתניהו. הטבח ארע במשמרת שלו. אך בשונה מהשאר, לא רק שהוא לא פוטר, הוא עדיין נהנה מאמון ציבורי רחב. אין לו כוורת, ואין לו חברים, אבל יש לו (בסקרים) בוחרים.

וחצי מאסר בפועל. הדבר נעשה בלי ראיין, בלי נשיא וכלי חמלה.

ספורטה, אם תהיתם, לא הייתה "מלח הארץ". היא לא שרפה פחים. רק כתבה מכתב.

סוף הדרך

**הדחת הנגבי: שלושה עשורים של נאמנות
לנתניהו הסתיימו השבוע בהדחה שקטה**

העז לחלוק על נתניהו ומצא את עצמו בחוץ. צחי הנגבי

ימים ספורים לאחר הבחירות האחרונות, כאשר התברר שנתניהו זכה ברוב ניכר שיאפשר לו להקים ממשלה יציבה, התראיין בתקשורת צחי הנגבי כפרשן וכמקורב לנתניהו ונשאל מה לדעתו יהיה הדבר המרכזי שיעשה ראש הממשלה הנבחר בקדנציה הקרובה. הנגבי השיב ללא היסוס: אם האמריקאים לא יפרקו לאיראן את הגרעין באמצעות הסכם, נתניהו לא יהסס לתקוף ולהשמיד את הגרעין, עם עזרה אמריקאית או בלעדית. המראיינים הרימו גבה והנגבי חזר: נתניהו יתקוף את איראן.

הדברים אז היו נראים תלושים מהמציאות. איש לא חשב שזה יקרה. בהמשך היה הנגבי עצמו שותף בתכנון התקיפה כאשר מונה על ידי נתניהו לראש המל"ל והפך להיות במרכז העניינים. המינוי שלו נחשב כצעד חריג, כיוון שהוא מגיע מהמערכת הפוליטית ולא הביטחונית. קודם לכן כשל הנגבי בפריימריז של הליכוד והמינוי הזה הגיע בדיוק בזמן. נראה היה שמעמדו ליד נתניהו איתן.

לאחר הטבח הנורא, גיבה הנגבי את נתניהו והסביר ככל מקום אפשרי, שראש הממשלה אינו אשם במה שקרה. ולמרות כל זה, ככל שהמלחמה נמשכה, החלו הבקיעים בין השניים לצוץ. הנגבי התנגד לכמה מהלכים שהוביל נתניהו, דוגמת התקיפה בקטאר וכיבוש עזה. מנגד, תמך בעסקת חטופים חלקית, בניגוד לנתניהו ששאף לעסקת כוללת (וצדק). חלק מחילוקי הדעות דלפו לתקשורת ועוררו מהומה.

נתניהו אמנם נוהג לספר שהוא מעודד לשמוע דעות שונות משלו. אבל כאשר זה קורה בפועל על ידי אחד מאנשיו הקרובים, הוא מתקשה לשאת זאת. התחושה שהשניים לא משדרים עוד על גל אחד, התבטאה בפומבי, כאשר הנגבי לא יצא עם ראש הממשלה לווישינגטון לפגישה המכרעת בבית הלבן על ההסכם. השבוע כאמור זה נגמר עם הדחה רשמית.

לסיבות הפסקת עבודתו, יש להוסיף גם את הסוגיה הבריאותית של הנגבי. לפני שנה וחצי הוא נזקק לטיפול רפואי משמעותי ואחריו היה במשך כמה חודשים בתהליך החלמה בביתו. רק בחודשים האחרונים חזר לתפקוד מלא בלשכה.

"נתניהו מנהל מלחמה בלי קבינט בלי כוורת, רק עם מראה" גורמים בליכוד על פיטורי ראש המל"ל צחי הנגבי ועל התרוקנות הכוורת של נתניהו מאנשיה

שורפים ומסלפים

**"מלח הארץ": כך מנסה התקשורת יחד עם
דוברי השמאל לנרמל את אלימות המחאה**

עברייני המחאה זוכים לתמיכת השמאל. השריפות שסיכנו חיי אדם סמוך למעון ראה"מ

אם כבר בשינויי שמות עסקינן, הרי לפנינו עוד ניסיון עיקש מצד השמאל לצרוב מסר פוליטי בתודעה הציבורית באמצעות שינוי לשוני מתוחכם. הפעם, מדובר בניסיון לנרמל מעשה פלילי חמור של הצתת מוקדים סמוך למעון ראש הממשלה, ולהפוך את מבצעו ל"קדושי" מחאה.

ארבעה פעילים נעצרו עד תום ההליכים, לאחר שבידי המשטרה תשתית ראייתית מוצקה למעשיהם המסוכנים: טבעת אש מתוזמנת שהקיפו סביב אזור מגוריו של ראש הממשלה, תוך סיכון ממשי לחיי אדם ונזק רב לרכוש. לפי החשד, הארבעה נפגשו מבעוד מועד באזור שילת, הצטיידו בבקבוקי תבערה וציוד הסוואה, והדליקו אש בחמישה מוקדים מתוך שישה שתוכננו. התוצאה: רכב עלה באש ודיירי בניין סמוך פונו מחשש לחייהם.

המעשים תועדו: אחד מהם נראה מחופש בזקן מלאכור-תי, שופך חומר דליק לתוך מיחזורית, מצית אותה ובורח. בקבוצה הפנימית שלהם בישרו: "המשימה הושלמה". לפי כתבי האישום, לאחר השלמת ההצתות דרש מפקד המבצע, מארק פויגל מהנאשמים לוודא שהאש בוערת, לצאת במהירות מירושלים, לכבות את הטלפונים ולמחוק את ההתכתבויות ביניהם. שופט בית המשפט התייחס למעשיהם וציין כי "לא ניתן להקל ראש במצית אש שסופו לא ישורנו".

מאז מעצרו התחיל המהפך התודעתי, כאשר כלי התקשורת, בליווי דוברי שמאל ודמויות ציבוריות, גייסו מסע החלקה חוצה ערוצים, תוך ניסיונות לעורר חמלה, טשטוש העובדות והפיכת החשודים ל"מלח הארץ". הביטוי שנוצר עבורם "שורפי פחים", נועד לעמעם את המציאות: לא "עבריינים", לא "מסכני חיים", אלא מוחים תמימים וצבעוניים ש"הגזימו קצת". יש מי שאפילו העזו לטעון כי השופטים בירושלים "ימניים ודתיים" ומכאן נובעת חומרת ההחלטות.

אפילו הרצוג, שהוכיח השבוע עד כמה הוא נשיא פוליטי של צד אחד בלבד, נפגש עם בני המשפחות וביקר את מה שכינה "שימוש יתר במעצרים עד תום ההליכים", תוך שהוא רומז כי יש לבחון מחדש את האיזון בין ביטחון הציבור לבין זכויות האדם של המפגינים. בכך הוכיח הרצוג ביתר שאת לאן הוא שייך.

כדי להביא את הפער, די להיזכר באילנה ספורטה, תור-שבת אשקלון כבת 65, שנעצרה בתקופת "ממשלת השינוי" לאחר ששלחה מכתבי איום בנשק לנפתלי בנט, אז ראש הממשלה. המכתבים אמנם לא היו מלווים במעשים, אך לבית המשפט בכפר סבא זה הספיק כדי להטיל עליה שנה